

ZAPISNIK

Redovne Skupštine Nezavisnog udruženja novinara Srbije održane 15. juna 2024. u prostoru „New textil“, u Beogradu, Dunavska 86.

Predlog dnevnog reda Skupštine:

- 1. Otvaranje Skupštine i izbor Radnog predsedništva**
- 2. Izbor Verifikacione komisije**
- 3. Utvrđivanje kvoruma i usvajanje dnevnog reda**
- 4. Usvajanje zapisnika sa prethodno Skupštine, održane 16. 12. 2023. godine**
- 5. Usvajanje izveštaja o radu NUNS-a i organa NUNS-a i finansijskog izveštaja NUNS-a**
- 6. Predstavljanje izmena i dopuna Kodeksa novinara Srbije i usvajanje novog teksta Kodeksa novinara Srbije**
- 7. Razno**

Zasedanje redovne skupštine Nezavisnog udruženja novinara Srbije otpočelo je sa malim zakašnjenjem minutom ćutanja u čast preminulim članovima, posle čega je Željko Bodrožić, predsednik NUNS –a predložio da Skupštinom predsedava radno predsedništvo u sastavu Bojana Savić Vlajović, Duško Medić i Bojan Cvejić.

Predlog je usvojen sa jednim glasom protiv, posle čega su jednoglasno za članove Verifikacione komisije izabrani Nevena Ršumović, Anka Kovačević i Miloš Miloradović.

Nevena Ršumović, predsednica Verifikacione komisije obavestila je učesnike Skupštine da je zasedanju prisutno 85 članova NUNS – a, ali da su se neke kolege javile najavljujući da će u međuvremenu stići na zasedanje čime će se obezbediti kvorum od 100 učesnika kako bi pravosnažno moglo da se glasa o izmenama i dopunama Kodeksa novinara Srbije i usvajanju novog teksta Kodeksa novinara i novinarki Srbije.

Posle prezentovanja izveštaja Verifikacione komisije na red je došlo izjašnjavanje predloženom dnevnom redu i njegovim eventualnim izmenama. Istovremeno Radno predsedništvo je predložilo da se diskusije vremenski ograniče tako da prva iznosi tri, a svaka sledeća po istoj tački dnevnog reda na jedan minut.

Za reč se javio Nenad Novičić koji je imao primedbu na formulaciju tačke dnevnog reda koja se odnosila na Usvajanje izveštaja o radu NUNS-a i organa NUNS-a i finansijskog izveštaja NUNS-a.

-Ovako kako je navedeno u predloženom dnevnom redu proizilazi da učesnici Skupštine samo treba da usvoje predložene dokumente, a da se o njima ne vodi rasprava posle čega bi se članovima ostavila mogućnost da li će izveštaje usvojiti ili ne. Na drugoj strani mislim da je nekorektno predloženo vremensko ograničenje diskusije budući da je reč o izuzetno važnim dokumentima. Ja sam uložio ogroman napor da napravim čitavu analizu koju je nemoguće prezentovati u tri minuta – obrazložio je Nenad Novičić.

Reagujući na zamerku Nenada Novičića koja se odnosila na vremensko ograničenje diskusije Bojana Savić je navela primer Gradske skupštine Kragujevca gde je diskusija ograničena na dva minuta čak i kada se raspravlja o predlogu gradskog budžeta koji je mnogo obimniji i kompleksniji u odnosu na Izveštaj o radi udruženja i njegovih organa i finansijskog izveštaja NUNS – a.

Predlog Nenada Novičića da vreme za diskusiju iznosi više od tri minuta, odnosno onoliko koliko je potrebno da se učesnicima skupštine prezentuju zamerke koje se odnose na finansijski izveštaj nije prihvaćen. Uz jedan glas za, Novičićev predlog većina nije prihvatila.

Budući da više nije bilo predloga koji se odnose na izmenu dnevnog reda Radno predsedništvo je pozvalo učesnike Skupštine da se izjasne o predloženom dnevnom redu. Uz jedan uzdržan glas usvojen je predlog dnevnog reda.

U okviru četvрте tačke dnevnog reda učesnici Skupštine su jednoglasno usvojili zapisnik sa Vanredne skupštine Nezavisnog udruženja novinara Srbije održane 16. decembra 2023. godine.

Sledeća, peta tačka dnevnog reda, odnosila se na raspravu i izjašnjavanje o Izveštaju o radu NUNS-a i organa NUNS-a i Finansijskom izveštaju NUNS-a, za šta je uvodnu reč dobio Željko Bodrožić, predsednik Udruženja.

-Ne bih da vam prepričavam ono što je navedeno u ovim dokumentima a u koji su uvid imali svi članovi NUNS – a budući da su im dokumenti dostavljeni putem mejla. Ovim izveštajima je obuhvaćen period između dve Skupštine, one vanredne zbog usvajanja Statuta održane u decembru prošle godine i ove danas. Činjenica je da se svaka Skupština održava sa teškom mukom zbog problema sa kvorumom ali iz zbog toga što zasedanja postaju previše naporna jer postoji potreba nekih ljudi da nas predstave ne samo kao neku sumnjivu organizaciju već i kao ljude koji ne rade svoj posao. Verujem da ste pročitali ove izveštaje i da ste videli da smo u ovih šest meseci dosta radili i da pokušavamo da pratimo sve ono što se tiče naših članova i da reagujemo na sve što se tiče medijske politike i sve ono što zahteva NUNS – ovo reagovanje i akciju bilo samostalno bilo kao član Koalicije za slobodu medija. Ono što je bitno za naredni period su obuke za medijske profesionalce, monitoring u oblasti medijskih sloboda utemeljen na detaljnim analizama i podacima. Želja nam je da još detaljnije ustanovimo mapu podataka članstva, da rekonstruišemo poverništva NUNS – a. Da konačno uradimo ono što smo više puta obećali a odnosi se na on lajn glasanja i očekujem da ćemo taj posao privesti kraju do sledeće Skupštine i da više nećemo imati problema sa fizičkim prisustvom zasedanjima koji nas u mnogome opterećuje – objasnio je Bodrožić.

Za reč se javio Nenad Novičić koji je replicirao Bodrožiću navodeći da se njegova tvrdnja o nekim ljudima koji hoće da kriminalizuju NUNS verovatno odnosi na Dragana Kremera i njega budući da oni kritički promišljaju o radu Udruženja, a da kada se odnosite kritički onda ste automatski protiv NUNS – a.

-Usresredio bih se na Finansijski izveštaj NUNS – a koji je u stvari tabelarni prikaz po kome je udruženje pozitivno poslovalo u iznosu od nešto više od 10 miliona dinara, a u stvari mi smo poslovali negativno sa nekih pet miliona pošto smo u 2022. godini poslovali sa dobitkom od 15 miliona, a kada se to prebilo ispalilo je da smo u dobitku 10 miliona dinara. Što je trebalo da se kaže članovima a što je jednostavno prećutano, a vi znate kako se to u novinarstvu naziva kada se nešto što vam ne odgovara prećuti. Kada je u pitanju prikazivanje troškova ja sam i prethodnih godina ukazao na stavke koje se odnose na kancelarijsko poslovanje i troškove projekata koji se finansiraju iz donacija. Na tri mesta, koliko sam video, prikazani su isti troškovi u različitim iznosima uvećani za sto odsto. To su troškovi telekomunikacija, troškovi komunalnog održavanja i troškovi interneta i održavanje sajta. Po Statutu finansijski izveštaj je, pre nego što bi se našao na Skupštini, trebao da usvoji Izvršni odbor, koliko ja vidim IO ga nije usvojio, a Nadzorni odbor je morao da prvo oceni da li je izveštaj u skladu sa Statutom pa da ga tek onda predloži na usvajanje Skupštini. Sad je na vama da procenite da li sam ja taj koji hoće da kriminalizuje organe Udruženja, jer kada bi se držali zakona i Statuta mi ne bi smeli da usvojimo ovaj izveštaj, ali ako vi smatrate da treba onda znamo gde smo i na kojoj smo lestvici – naveo je Novičić.

Za reč se javio Marko Lazić finansijski menadžer Sekretarijata NUNS – a, koji je objasnio da je iznos od 10 miliona dinara koji je naveo Novič nije dobitak u poslovanju NUNS – a već stanje na računu Udruženja na dan 31. decembra 2023. godine.

-Bilans je predat u zakonskom roku i u njemu stoji da smo u 2023. godini poslovali sa dobitkom od 239 hiljada, a prethodne 2022. godine sa dobitkom od 208 hiljada dinara i to su zvanični podaci koji su predati APR – u. Forma finansijskog izveštaja Skupštini predstavlja izveštaj o prilivima i odlivima sredstava a ne o prihodima i rashodima koji su prikazani u Bilansu stanja i uspeha. Naveli ste da su neki iznosi duplirani a zapravo je reč o troškovima koji su prikazani po izvoru nastanka. u ukupnom zbiru koji se finansiraju iz različitih izvora, sredstava Udruženja, članarine i prihoda na tržištu, grantova, koji su na taj način prikazani – objasnio je Marko Lazić.

Povodom Lazićevog objašnjenja reagovao je Nenad Novičić koji je upozorio da je onda to moralo biti navedeno u izveštaju kako se ne bi došlo do zabuna i pogrešnih tumačenja.

Za reč se javio Dragan Kremer koji se osvrnuo na Izveštaj o radu NUNS-a i organa NUNS-a.

-Ne znam kako se vi osećate, ali mene je sramota jer smo pri kraju slepe ulice kojom nas samozadovoljno rukovodstvo vodi. Ne tako davno Statut je propisivao da je za regularan rad Skupštine neophodno da njoj prisustvuje 10 posto članova NUNS – a, čak i sada kada je broj članova revidiran na oko dve i po hiljade mi ne možemo da dostignemo broj od 100 učesnika koliko je sada nedophodno za legitimno odlučivanje. Pogledajte samo Izveštaj u kome je navedeno da je NUNS – u pristupilo 36 novih članova koji su svi mlađi od 30 godina, što je super. Ne sumnjam da su se oni učlanili vodeći se ispravnim razlozima, ali me čudi da oni nisu radoznali da dođu na Skupštinu i upoznaju se sa kolegama. Od ovih 2.577 članova za proteklih pola godine članarinu je, bez obzira da li je plaćaju ili ne, obnovilo njih 406 što je manje od 20 posto i nebitno je u ukupnim finasijama ali pokazuje kakav je stav i koliko među onih dve i kusur hiljade članova imamo aktivnih članova i mrtvih duša po raznim osnovama. U anketi su učestvovala 93 člana što je manje od četiri posto i što je na granici statističke greške pa se postavlja pitanje zašto je uopšte relevantno šta smo rekli nas devedeset i troje, kao

što se postavlja pitanje da li je regularno išta što ćemo danas ovde usvojiti. Mi smo tolika manjina u odnosu na članstvo, ne znamo ko su ostali, šta ti ljudi misle, šta hoće da rade... Tako da ako mislite da samo treba da usvajamo dokumenta, klimamo glavom i kažemo kako rukovodstvo odlično radi, samo izvolte – zaključio je Kremer.

Reč je ponovo dobio Nenad Novičić. On je podsetio da su rukovodstvo i predsednik NUNS – a još 2019. godine obećali da će omogućiti onaj komunikaciju između članstva, što je ugrađeno u aktivnosti planirane u narednoj godini.

-Obratio sam se u nekoliko navrata Sekretarijatu sa zahtevom da se kontaktiraju članovi i od njih zatraži da se izjasne da li su saglasni da njihove mejl adrese budu postavljene na sajt Udruženja u nekoj zatvorenoj grupi kako bi mogli međusobno da komuniciramo, ali ništa od toga nije realizovano. Sa ovim zahtevom sam se obratio i Izvršnom odboru, što je podržao i Marko Somborac, potpredsednik NUNS – a, ali IO je većinom odbio moj predlog da se napravi jedna zatvorena grupa, a čak pet članova Odbora nije ni prisustvovalo sednici. Očigledno da predsedniku ne odgovara takav vid komunikacije – rekao je Nenad Novičić.

Povodom rasprave o Izveštaju o radu NUNS-a i organa NUNS-a i Finansijskom izveštaju NUNS-a za reč se javio Željko Bodrožić, predsednik NUNS – a, koji je istakao da je svaka kritika dobra, a da je ni on ni bilo ko od članova organa Udruženja bežao od kritike.

-Slušajući gospodina Novičića i gospodina Kremera neko sa strane bi pomislio i rekao da smo mi jedna organizacija koja fingira svoj rad, članstvo, koja ne postoji u javnom prostoru i koja egzistira sama za sebe što mislim da nije istina. Mislim da NUNS od kada sam ja predsednik radi u okviru svojih kapaciteta i da se nismo brukali. Mi sada imamo deset platformi preko kojih može da se komunicira sa članstvom, a preko mejla svaki član može uspostaviti kontakt sa bilo kojim članom organa ili sekretarijata i dobiti obaveštenje koje ga interesuje.

Posle Bodrožićevog obraćanja zaključena je rasprava po ovoj tački dnevnog reda Radno predsedništvo je pozvalo učesnike Skupštine da se izjasne o Izveštaju o radu NUNS-a i organa NUNS-a i Finansijskom izveštaju NUNS-a.

Predložene izveštaje učesnici Skupštine su usvojili sa jednim glasom protiv i jednim uzdržanim.

Pošto su se članovi udruženja izjasnili o izveštajima o radu organa NUNS-a između dve Skupštine, počeo je rad po šestoj tački dnevnog reda: Izmene i dopune Kodeksa novinara Srbije, a obrazloženje je dala profesorka Snježana Milivojević, koja je istakla da su izmene rađene zbog promena u medijskom okruženju i signala iz Saveta za štampu da je niz odredbi bio nedovoljno fokusiran, što im je otežavalo odlučivanje. Istovremeno, budući da je početak zasedanja kasnio, Radno predsedništvo je odlučilo da se ujedno objedini rasprava o izmenama i dopunama kodeksa i rasprava o tački Razno.

-Radnu grupu koja je izradila Izmene i dopune Kodeksa činili su predstavnici većine udruženja. Tekst smo uputili na javnu raspravu posle koje smo dobili ukupno deset primedbi na tekst Kodeksa koje smo pažljivo razmotrili i mislim da smo najveći deo tih primedbi usvojili a svim podnosiocima smo i odgovorili. Veliku podršku u radu nam je pružio Savet za štampu koji je operativno organizovao čitav posao. Kodeks izgleda dosta drugačiji u odnosu na prethodni ali mislim da smo uspeli da iznađemo dobar balans i da u njemu sačuvamo sve ono što predstavlja važne normativne osnove novinarske profesije ali i da unesemo sve ono što odgovara digitalnom okruženju u

kome radimo danas. Kodeks je sada kraći, jednostavniji i preciznije definisan i u njemu su vrlo jasno definisane obaveze. Ne mogu da kažem da su odredbe oštrije ali Kodeks zvuči nakako strožije – navela je profesorica Snježana Milivojević .

Profesorica Milivojević je između ostalog objasnila da su izmene rađene zbog dramatičnih promena u medijima, poput tehnoloških promena i uvođenja veštačke inteligencije, i opštih društvenih promena, pa je u Kodeks ubačeno poglavlje o poštovanju dostojanstva ličnosti, u kojem se govori o odnosu prema osetljivim grupama i rodno osetljivom jeziku, kao i o nizu standarda koji odražavaju „svet sa višim nivoom ljudskih prava“.

Milivojevićka je rekla da je na osnovu sugestija koje su stigle tokom javne rasprave da ako se već zalažu za rodno osetljiv jezik, to moraju da urade i u samom Kodeksu, promenjeno ime u „Kodeks novinara i novinarki Srbije“, dok je najveće promene pretrpelo poglavlje o odgovornosti – da je novinar odgovoran prema javnosti, a ne prema svojoj publici, kao i da se insistira da sve što se u medijima objavi spada pod uredničku odgovornost.

Posle uvodne reči profesorice Snježane Milivojević za reč se javio Željko Bodrožić, predsednik NUNS – a koji je dodatno objasnio da Skupština ne može da menja tekst Kodeksa budući da je on prošao javnu raspravu i kao takav ima status dokumenta već da ga učesnici mogu podržati ili ne podržati.

Za reč se javio Nenad Novičić koji je izneo nekoliko primedbi.

-Kada je otvorena javna rasprava održana je konferencija za medije na kojoj je prezentovan novi Kodeks, ali NUNS nije eksplicitno pozvao članove putem mejla da uzmu učešće već informaciju objavio samo na sajtu. Druga moja primedba se odnosi na formu teksta, budući da sam mišljenja, da je Radna grupa prilikom prezentacije novog Kodeksa trebala da koristiti pravničku formu i da se na primer kaže u navedenom članu se menja to i to, a ne da date samo načelno obrazloženje. U svojim predlozima od kojih ste dobar deo usvojili insistirao sam kao i vi na javnom interesu ali sam se zaprepastio kada sam video da ste u preambuli zadržali formulaciju opšti umesto javni interes. Istovremeno u poslednjem stavu preambule navedeno je da su za primenu kodeksa odgovorni vlasnici, izdavači, urednici... a trebalo je da se navede i novinari i novinarkе budući da u naslovu stoji da je to njihov Kodeks – rekao je Novičić.

Posle Nenada Novičića za reč se javila Milica Šarić direktorka Centra za istraživačko novinarstvo Srbije (CINS) koja je upozorila da u Kodeksu postoji nekoliko stvari koje poput prava na zaborav, pravo na odgovor, objavljivanje donacija... predstavljaju “klizav teren” koji stvara nedoumice i zabunu, a članovima institucija kao što su Savet za štampu ili sudovi časti ostavlja mogućnost proizvoljnog tumačenja.

Za reč se javila Profesorica Snježana Milivojević i objasnila da su članovi Radne grupe vrlo pažljivo pročitali sve primedbe i predloge.

-Najglasnije primedbe smo imali na temu rodno osetljivom jeziku. Jedna primedba je bila da neustavno predlažemo neki drugi jezik kada je Ustavom propisano da je srpski jezik zvanični jezik u Srbiji. Pri čemu se tvrdi da u našem jeziku ne postoji termin rod, rodno, rodna ravnopravnost iako mi imamo zakone koji se odnose na rodnu ravnopravnost, iako imamo studije roda na Fakultetu političkih nauka i na kraju krajeva Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost u okviru Vlade Srbije. Prvobitno smo se dogovorili da u Kodeks unesemo da novinari i novinarkе treba da koriste rodno senzitivni jezik, a ne da to moraju, ali sam ja onda pogledala šta se propisuje Zakonom o rodnoj ravnopravnosti gde decidirano piše da su mediji dužni da koriste rodno senzitivni jezik.

Reč je ponovo dobio Nenad Novičić koji je naveo da je Radna grupa pre nego što je novi Kodeks dala udruženjima na verifikaciju trebalo da pozove sve koji su imali primedbe i predloge na Kodeks da im u završnoj raspravi obrazloži zašto nešto nije ili jeste prihvaćeno od onoga što su predložili.

-Na drugoj strani NUNS je trebao da predlog koji sam poslao Radnoj grupi objavi na sajtu Udruženja kako bi ostali članovi mogli da se upoznaju sa tim kako razmišlja jedan aktivan član i da ih to podstakne da se i oni aktivno uključe u rad Udruženja – zaključio je Novičić.

Budući da više nije bilo prijavljenih za diskusiju Nevena Ršumović je ispred Verifikacione komisije saopštila da su se u međuvremenu ispunili uslovi da Skupština može da donosi legitimne odluke, pošto je ispunjen kvorum od preko 100 članova prisutnih, posle čega se prešlo na glasanje o tekstu Kodeksa novinara i novinarki Srbije koji je usvojen sa jednim glasom protiv.

Ovim glasanjem završen je zvanični deo redovne skupštine Nezavisnog udruženja novinara Srbije.

U Beogradu

15. 06. 2024.

Zapisničar

Aleksandar Arsenijević

Alexander Arsenijevic
Sigurno Bogdanov